

У говору одржаном уочи годишњег састанка Светске банке и Међународног монетарног фонда у Истанбулу, председник Светске банке, Роберт Зелик, заложио за изградњу новог мултилатералног система који би подстицао уравнотежен светски привредни раст и финансијску стабилност, и помогао борбу против климатских промена и сиромаштва. У исцрпном излагању које је одржао на Катедри за међународне студије на Универзитету Џоунс Хопкинс, у Вашингтону, Роберт Зелик се најпре осврнуо на промене кроз које је свет прошао после пада Берлинског зида 1989. Посебну пажњу је посветио промењеној економској и политичкој архитектури Европе, па и Балкана.

„Ове године биће обележена 20. годишњица мирне револуције спроведене 1989. Прекретница која се осетила те године широм Европе довела је до окончања Хладног рата, пада Берлинског зида, ослобађања Централне и Источне Европе, уједињења демократске Немачке и повратак Русије на светску сцену. Европска прича кренула је новим правцем ка експанзији Европске Уније, стварању заједничке валуте и проширењу НАТО савеза,“ рекао је Зелик.

Глобална економска и финансијска криза била је прва права проба истрајности европског пројекта после 1989, рекао је Зелик и наставио:

„Европска Унија је можда била спора у уочавању размера економске кризе, али био је то први изазов за Нову Европу која је настала захваљујући револуцији 1989. Унија се релативно брзо снашла и европске институције би после ове економске кризе могле да буду много јаче.“

Централна и источна Европа су посебно тешко погођене глобалним финансијским колапсом и економским застојем, наставио је председник Светске банке, Роберт Зелик.

„Њихове невоље ни изблиза нису окончане. Помоћ коју су пружили Европска комисија, Европска банка за реконструкцију и развој, Европска инвестициона банка, као и Светска банка, била је кључна. По свему судећи, банке европског блока које су инвестирале у банке источне и средње Европе такође нису напустиле те земље. Са стратешког становишта, добра вест је и то што су европске земље, без обзира на своје интерне дебате и преговоре, закључиле да су узајамно повезане. Европу овог пута нису задесиле поделе.“

Но, у јеку отежаних економских прилика, Европска унија је суочена и са безбедносним проблемима, упозорио је Роберт Зелик.

„Њена енергетска слабост подстиче стрепње и утиче на погоршање њених односа са земљама Истока, посебно Украјином и Русијом. Балкан и даље тиња, док би запостављање питања Босне могло да оживи страховања да Европска унија није у стању да осигура безбедност на сопственом континенту. Европска унија и Турска тек треба да усагласе визију заједничке будућности. Док њено становништво стари, Европа се и даље бори са проблемом интеграције имиграната.“

Пред Европом као и осталим регионима у свету, стоји задатак да допринесу нормализацији глобалних привредних токова, јер, како је истракао председник Светске банке, Роберт Зелик, постоје само две алтернативе: да свет пасивно чека нову кризу или да следећу дочека спреман, са мултилатералним механизмом одбране.

(VOA)